

„V čas večera bude svetlo.“

Zach. 14, 7.

Ročník XVIII.

September—Október 1942.

Číslo 8-9

PAMÄTAJ . . .

*Veď vieš, že človek prach iba . . .
Čo zrnko piesku, čože hlina môže,
keď víchor vášne krídlom pohýba?
Zlутuj sa, Pane Bože!*

*Sta trávy stvol je telo mdlé —
Dnes sviežo vonia, zajtra v ohni hynie.
Čo vidí? — Bledý odraz v zrkadle . . .
Nekarhaj, Hospodine!*

*Rod Adamov sme. — Preč je raj . . .
Hriech jeho náš — trest na hlavu nám shŕňa.
Na bezhriešneho, Pane, pozeraj,
na kríž a veniec z tŕnia . . .*

On je našou pomocou.

(Žalm 33).

V tomto žalme vidíme Božiu veľkosť a moc Jeho slova. Veľké dielo Jeho stvorenia: nebesá, more a zem — všetko bolo učinené slovom. „On povedal a stalo sa, on rozkázal a postavilo sa.“ Ten, kto je vo viere spojený s Bohom, s týmto Bohom, ktorý svojím slovom učinil nebesá, zem, moria a všetko, čo je

v nich — ten má, veru, silného spojenca. Rátajme s veľkosťou a mocou nášho Boha a nebojme sa.

Hľa, On má posledné slovo: „Ruší radu národov a Jeho rada trvá na veky. Na nič obracia myšlienky ľudí,“ ale myšlienky Jeho srdca sa uplatnia. A to je dobre, lebo myslenie Jeho srdca je o pokoji.

A ako sa zaujíma o všetko, čo sa týka Jeho stvorenia — o túto zem a o jej obyvateľov! On je živý Boh. Čítame (v. 13—15), že hľadiac z neba, vidí všetkých synov ľudských. Vidí všetkých — nuž, vidí aj teba.

Zo svojho obydľia pozerá na všetkých obyvateľov zeme. Na všetkých — teda i na nás! Tento veľký Boh vidí všetko, ale naozaj všetko na tejto zemi; hľadí, kde by mohol pomôcť, hľadá duše, ktoré na Neho očakávajú, ktoré sú presvedčené, že On je našou pomocou, ktoré majú svoju nádej v Ňom.

Tieto duše hľadá; tých, ktorí sa Ho boja, ktorí očakávajú na Jeho milosrdenstvo, lebo chce ich dušu vytrhnúť zo smrti a živit ich v čas hladu (v. 19).

Ach, dajme sa poučiť Božou múdrosťou, ktorá k nám hovorí z tohto žalmu, ktorá vraví, že kráľ nebýva zachránený veľkou mocou, ani hrdina svojou veľkou silou, lebo klamný je kôň, kde ide o záchranu a nevychváti vo svojej veľkej sile.

Bratia a sestry, zostaňme pri našom Bohu, ktorý hovorí, že je klamné úfať sa v silu tela a spoliehať na jej množstvo. Zanechajme všetky ilúzie a budme tými, z ktorých pramení tá neochvejná viera, že Boh je našou pomocou — budme tými, ktorých On hľadá, aby im mohol zjaviť svoju moc v dokonalom vyslobodení.

Tuná čítame vo verši 19.: „Aby vyprostil od smrti duše jejich, a živil je v čas hladu.“ U Jóba, kap. 5, 19—21 je napísané niečo podobného: „V hladu vykoupil by ťe od smrti a v boji od moci meče.“ Ale aj od ostrosti jazyka! Hľa: „Když utrhá jazyk, byl bys skryt, aniž bys se bál zhouby, když by přišla. Z šesti úzkostí vysvobodil by tebe, ano i v sedmi nedotklo by se tebe zlé.“

Čo to znamená, ako tomu rozumieť? Nuž tak, že oči Hospodinove hľadajú na tých, ktorí sa Ho boja a na tých, ktorí očakávajú na jeho milosrdenstvo, aby vytrhol ich dušu zo všetkého, čo ich hľadí zahubiť, čo by chcelo usmrtiť ich dušu. —

Ak tedy očakávame na Nehu a len na Nehu, iste sa i naše srdce rozveselí, lebo poznáme že i slovo tohoto žalmu je pravdou.

B. J.

Spust sa na mňa! Ja vždy som ti po boku,
nelakaj sa, ja Boh som tvoj.
Ver, neopustím ťa pri žiadnom kroku,
len prenechaj mi život svoj.

„Zavolaš, a já se ohlásím tobě.“

Vo štvrtok dňa 13. augusta o pol šiestej večer odišla z nášho kruhu na tejto zemi naša drahá, dobrá priateľka, sestra *Helena Matějková*.

Odišla rozmnožiť ten veľký zástup duší, oblečených v biele rúcho, ktorý stojí pred trónom a pred obličajom Baránka.

Došlo verné srdce, plné lásky ku všetkému dobrému, čistému a ušľachtilemu, ktoré uprostred ostrej disharmónie života túžilo po nebeskej harmónii.

Oči, ktoré cez celý život hľadali krásu a vedeli aj s ocenením na nej spočinúť, zavrely sa pre všetko pozemské a poznaly naplnenie slubu: „*Krále v okrase jeho uziť oči tvé, spatří i zemi dalekou.*“

Bývala medzi nami temer päť rokov a veľmi málo sa o nej vedelo, lebo sa o nej veľmi málo hovorilo.

A hovorilo sa o nej tak málo len preto, aby bolo rešpektované jej pranie. Ale nikdy som jej nesľúbila, že budem o nej mlčať i vtedy, keď nás už opustí, aby od Pána, ktorý nikomu nič nezostáva dlžný, prijala odmenu za verné šafárenie s hrivnami, ktoré jej boli sverené. Preto píšem tento článok, ako skromný veniec ruží na jej čerstvý hrob.

Sestra Matějková bola tichá, utiahnutá, nenáročná duša. V jeseni r. 1937 sa nastahovala do nášho starobínca, do izieb nebohej sestry Kristíny Royovej, a odvtedy sa stala členkou našej veľkej rodiny, ktorej bola veľkou pomocníčkou a dobroditelkou. Na kresťanstvo sa pozerala ako na stavbu, založenú na dvoch stĺpoch. Prvým bolo plnenie dvojitého prikázania: „*Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého, ze vsí duše své, a ze vsí mysli své, a ze vsí síly své — a milovati budeš bližního svého jako sebe samého.*“ A druhým bola rýdzosť kresťanského charakteru, ktorú rada vyjadrovala veršom: „*Ačkoliv jste mezi kotly ležeti musili, však jste jako holubice, mající křídla posříbřená, a brky z ryzího zlata.*“

Základným kameňom pre oba tieto stĺpy jej bol Pán Ježiš. Po jej smrti našla som v jej Biblii, do ktorej sa niekedy vedela zablikať i na celé dni, vypísané tieto riadky: „*Nedostačuje spoľiehať všeobecne na Božiu milosť. Musíme stavať na Božej milosti v Ježišovej krvi (Zinzendorf).* V každom stupni a údobí nášho duchovného života, vzrastu a služby, je Ježišova krv nezbýtnou. Krv Ježiša Krista je nielen svrchovaným liekom proti hriechu, je aj pokrmom kresťanského života. Kristus naše smierenie, Kristus naše posvätenie a Kristus naša nádeja slávy.“

Jej najväčšou okrasou bola jej *sebaobetavosť*. Vedela sa zrieknuť mnohých vecí a práve jej sebazapieranie jej umožnilo byť kráľovsky štedrou. Vždy však dávala tak, že ľavica nevedela o tom, čo činí pravica. Vždy sa stotožňovala s biednymi a u-

krívdenými. Ímanie jej bolo prekážkou, zbytočnou príťažou na ceste do neba, preto sa všetkého, čo mala, hľadela zbaviť ešte kým žila. Hoci veľmi obľubovala krásne veci, nikdy sa na ne nezapomínala tak, aby nebola hotová ich darovať i celkom neznámemu človekovi, ktorý o ne prejavil srdečný záujem.

Raz sme u nás krstili už väčšieho chlapca. Jeho dvom súrodencom bola krstnou matkou a dary pre nich už mala prichystané; druhá krstná matka však pre G. daru nemala. Poznala som len tak mimovoľne, že by chlapec istotne mal radosť, keby dostal hodinky. Ale už nebolo kedy ich kúpiť. Tu prišla milá sestra s návrhom: „Dajte mu tie moje...“ Tým myslela hodinky po svojom jedinom, nebohom synovi, ktoré jej boli vzácnou pamiatkou. — Keď za minulej vojny nebolo čím kúriť, hoci dostala od priateľov zásobu uhlia, sedávala v nevýkúrenom byte. „Proč bych já měla mít teplo, když je druhým zima?“ Keď už ako vdova stratila svojho jediného syna inženie- ra, dala si na jeho úmrtné oznámenie vytlačiť: „Hospodin dal, Hospodin též odjal. Buď požehnáno jméno Hospodinovo.“ Dá- ktori ľudia nevedeli pochopiť, že túto ťažkú ranu prijíma tak vyrovnaná a pokojne. Ale z mnohoročného pokorného nesenia ťažkého križa osamotenosti i z jej vlastných slov vyznievalo u- istenie, že bola hotová z rúk Hospodinových brať naozaj *všetko*, či pohladenie, či úder.

Bola vďačná za lásku — vždy po nej túžila. „*Za kousek lásky šel bych světa kraj*, . . .“ mala napísané na inom lístku, ktorý niesol veľmi dávne dátum. Koľko lásky sme jej dali a koľko sme jej ostali dlžní, ukáže sa hádam raz vo večnosti, lebo i tu- to bude platiť: „Co jste neučinili jednomu z těchto mých nej- menších, mně jste neučinili“. Nezabudnem — a ani by som za- budnúť nechcela — na jej poslednú modlitbu, kým jej nemoc ešte dovolila zreteľne hovoriť. Neskoršie sme už len hádať mu- seli, čo chcela povedať, ale táto modlitba, to bolo vtiahnutie duše do neba, alebo stiahnutie neba na zem: *Len chvála a vďaka*. Vďaka za život, za jeho bohatstvo, za radosti i žiale, vďaka za utrpenie a samotu, vďaka za možnosť k službe, vďaka za pri- jímanie služby, vďaka za priateľov, ale nadovšetko vďaka za Pá- na Ježiša, za otvorené dvere domova, na roztvorenú náruč Otcovu.

Neskoršie, keď už len málo vládala hovoriť — asi tri- štyri dni pred koncom — pýtala som sa jej, či vie, že som pri nej. Vedela! — „A viete, kto je tu tiež? — Kto? — „Pán Ježiš. On je tu s nami a drží vás za ruku, tak ako ja. Preto sa ne- musíte báť, všetko je v poriadku . . .“ Usmiala sa a vraví: „To je dobre! To jsem ráda!“

A niekoľko hodín pred smrťou, keď sa mi už nijako neda- rilo skrývať slzy — veď som si myslela, že už ani nevie, čo sa okolo nej robí — uprela na mňa svoje vyhasínajúce modré oči

a s veľkou námahou, tichúčko šlabikovala: „Neplač, v nebi se sejdeme.“ — Hej, v nebi!

Veľmi sa jej cnelo za domovom — za tým pozemským za horami i za tým večným nad oblakmi.

Nech si lekári akokoľvek nazývajú chorobu, ktorá bola príčinou jej smrti, ja poviem: nostalgia. A poviem to tak, ako som voľakde bola čítala: „Blahoslavení, ktorým sa cnie po domove, lebo ich túžba bude splnená.“ Tak sa mi to ujasnilo, keď naši speváci nad jej rakvou tichúčko a tklivo spievali:

„Ó, kde duša nájde si trvalú vlast,
kde vyhladá pokoj a žiadúcu slasť?“

Veru, nikde inde, len u Ježiša, lebo On je náš domov. —

Naša drahá sestra je už u Neho, doma, doma — — —
v bezpečí.

Raz, keď sa jej trocha bolo uľavilo, pýtala som sa jej, či by som jej nemala prečítať niektorý žalm. „Všetky ich poznám,“ povedala mi a jej Biblia, tak opotrebovaná a plná poznámok, potvrdzuje jej slová. Vtedy sme si čítali s jej súhlasom žalm 23.: „*Byť se mi dostalo jíti přes údolí stínů smrti, nebudu se báti zlého . . .*“ A keď sme jej spievaly „Skálo, klaná pro můj hřích“, dakovala nám a rozplakala sa vďačnou radostou: „Áno, rozoklaná i pre mňa!“

Keď vydýchla posledný raz a jej ruka, ktorú som dovtedy zo svojej nepustila, prestala reagovať na môj dotyk, nemohla som ináč, ako padnúť na kolená vedľa jej lôžka a mlčať. Mlčať hlbokým mlčaním pred Bohom, lebo úmrtná izba bola plná nebeského ovzdušia. Nie brozná Smrť, pred ktorou sa telo chveje a trasie, si prišla pre ňu. Bol to biely, tichý Posol z neba, ktorého Otec poslal pre svoje ubolené, ťažko skúšané dieťa, ktoré vyšlo z ohňa ako rýdze zlato: „Mnohé jsou úzkosti spravedlivého — ale už dost, už pod domov!“ A ona s týmto poslom odišla v plnej istote, že sa v nebi sídeme. Kiež mne i vám, milí čitatelia, Boh dá milosť takého zomierania!

V nedeľu popoludní sme na pohrebe spievali piesne, ktoré si naša sestra už dávnejšie sama bola určila. Boly to tie isté, ktoré sa spievaly na pohrebe brata Chorváta: „Ježiši, drahý poklade“ a „Ježiše se nespusím“. Nieкто by povedal: Zvláštne! — Ja v tom ale nič zvláštneho nevidím, lebo každý, bez rozdielu každý, kto poznal, čo Ježiš preňho učinil na Golgate, má v Ňom svoj poklad, svoj drahý, najdrahší poklad, v ktorom skladá všetku svoju nádej, vedľa ktorého nič nemá cenu; a rád to v živote i v smrti vyznáva a nemôže sa Ho spustiť. Preto tá shoda vo voľbe piesní, ktoré sa niesly hore k nebesiam, správdzané nežnou hudbou, vyvolávanou v starobíncovej záhrade vetríkom, ktorý sa ihral s listami bielej štíhlej brezy nad čiernou jednoduchou rakvou, prikrývajúcou už len to, čo sa kedysi menovalo *Helena Matějková* a čo sme tak úprimne mali radi.

Za tú starú staroturanskú vežu, veru, chodia a chodiť budú nezábudky, veď tých hrobov nám tam pribúda!! Pán farár Bibza vo svojej pohrebnej reči pripomenul i to, že naša sestra, kedysi ako manželka univerzitného profesora, spolu so svojim manželom vychovávala a viedla študujúcu mládež. Preto bolo dvojnásob ťklivé, keď rakev s jej pozostatkami niesli k hrobu sami naši mladí učitelia.

A plakali sme za ňou — prečo sa nepriznať? Plakaly deti, že stratily dobrú tetičku, plakali naši starí v starobinci a poplakala som si i ja. Ani Pán Ježiš sa nehanbil plakať nad hrobom svojho priateľa, a mne v sestre Matějkej odišla duša, ktorá mi veľmi dobre rozumela. Čítavaly sme spolu, okrem Biblie aj Komenského, Husa, Pascala, často sme sa ponorily i do Brezínových a Hviezdoslavových veršov — s nevšedným porozumením hovorievala o výtvarnom umení a zvlášť o obrazoch. Vôbec pri všetkom jej duchovnom pokoji ten, kto má oči, aby videl, musel pri nej badať istý nepokoj krásy, dušu, ktorú nijaká krása nemohla natrvalo uspokojiť, pretože si vždy uvedomovala, že i to najdokonalejšie je nedokonalé, lebo oči ešte nezazrely vrchol krásy. Bola si istá, že tajomná nádej jej srdca nemôže byť uspokojená na tejto zemi. Často sa stretla i s neporozumením, lebo nebola z tých, ktorí robia kompromisy. Jej duša dobre vedela, že „tam, kde svítí zladené věže jejího rodného města, nutno je jíti vždy proti větru,“ veď bola často vetrom veľmi ošľahaná. Ale išla neochvejne ďalej a Pán Ježiš vždy mal hojivý olej.

Koľkokrát mi pomáhala pri Večernici, keď ma choroba nútila ležať! Nepovažovala sa, vo svojej bielej korune vlasov, za nepovolánú k službe. Sadla ku stolku, papier a pero do ruky a písala podľa môjho diktátu. Vlni sme tak spolu v kopaniciach napísaly dve knižky. I naša administrácia v nej mala vernú spolupracovníčku. To ostré, súmerné písmo, ktorým boli písané adresy na Večernicových obálkach, to bolo jej písmo. Keď teraz rátam, napísala tých adries za svojho pobytu u nás do 40.000!! A koľko užitočných vecí z vlny nám naplietla a inak čo sa našlúžila.

Nikdy nikomu nedala cítiť, že je naozaj „veľká pani,“ ako to niekedy dávajú ľuďom pocitovať podľa spoločenského meridla „menšie panie“. Nedovolila nám ani menovať ju pani profesorovou.

Na našich kopaniciach ju ľudia spomínajú s láskou, lebo o nich prejavovala srdečný záujem. Zastavila sa pri defoch, čo pásly, posedela pri nich, porozprávala o Pánu Ježišovi, vyrozprávala niektorú biblickú udalosť, vošla si do domu posediť, povypytovala sa dospelých na radosti i strasti života — poradila, pomohla, potešila . . . Najdojemnejšie bolo, keď sa nad jej rakvou rozplakal náš hluchonemý starý Ernest. Takí ľudia dobre vycítia, kto ich má naozaj rád!

Ešte mi chýba do venca jedna ružička. Nebude najmenšia, hoci ju vpletám až na koniec. Je to vďaka! Zo srdca vykvitnuv-

šia červená ruža vďaky za lásku, za pomoc, za vernosť. Vďaka, vyslovená za *Vieroslavu*, ale aj — to vlastne predovšetkým — vďaka môjho vlastného srdca.

Celý život mojej drahej sestry mi bol a zostane dôkazom toho, že nebývajú zahanbení tí, ktorí očakávajú na Hospodina. Ona na Nehu spoliehala v radosti i v zármutku, v hojnosti i v chudobe, v spoločnosti i v samote, v nemoci i v smrti a nikým a ničím si nedala vziať svoju vieru v Jeho dobrotivosť. V trinástom žalme si podčiarla verš šiesty, ktorý túto jej vieru potvrdzuje: „Ját zajisté v milosrdenství tvém doufám, plésati bude srdce mé ve spasení tvém; zpívati budu Hospodinu, že jest mi dobře učinil.“ Slovíčko „bude“ si podčiarla dva razy — a to ju tak charakterizuje! „Moje srdce *bude* plésať v tvojom spasení!“ A už aj plésá a plésať bude na večné veky tvárou v tvár Tomu, ktorý ju nikdy nesklamal. — f —

„V dobrú smrť môže dúfať len ten, kto dobre prežil život.“
Ján Amos Komenský.

V náručie Božie . . .

V náručie Božie,
zadiaľ sme vyšli,
všetci sa večer vrátíme zas.
Kto by sa desil,
kto by sa hrozil
v ten vážny čas,
v ten vážny čas?

Z Otcovských ramien,
z Otcovho domu,
na okamženie
poslaný v svet,
kto by sa zdráhal,
ktože by váhal
vrátiť sa späť?

Po trapnej púti
navždy ist domov,
ztadiaľ už nikdy
v tú chladnú diaľ!
V náručie Božie
zaletieť večne
kto by sa bál?

J. V. Sládek — prekl. K. Royová.

Je dokonané!

„A když okusil Ježíš octa, řekl: „Dokonánoť
jest.“ A nakloniv hlavy, ducha Otci poručil.“
Ján 9, 30.

Ovlažený kvapôčkou nápoja, Pán Ježíš môže s križa povedať, čo chce, na čom Mu najväčšmi záleží, čo je pre nás, pre náš pomer k Bohu a tedy pre našu časnosť i večnosť to najdôležitejšie — najživotnejšie.

To, čo povedal, je najsilnejšie slovo všetkých vekov; bez neho by sme boli posiaľ všetci mŕtvi vo vinách a hriechoch. Ale s ním, pre to, čo ono znamená, smieme brať požehnanie života.

„Je dokonané!“

Akoby sme tu počuli vydýchnutie: „Už je po všetkom. Dielo, ktoré si mi dal činiť na zemi, som vykonal. Smäd môjho i Tvojho srdca, Otče, je uhasený, spasenie hotové — nikto nemusí zostať pred bránami raja. Položil som výkupné. Zaplatil som ho krvavo, ale je zaplatené. Koniec všetkému pokúšaniu nepriateľa i tela a koniec aj všetkému utrpeniu.“

Ani slovko ľútosti, aká sa javí pri odchode i najvernejších krásnych duší: Odchádzam priskoro! Ešte toto by som tak rád dokončil, túto prácu mám rozočatú, tam som chcel ešte urobiť to... ach, veď nič, nič nie je hotové! Ježíš bol so všetkým hotový. Jeho úloha bola vykonaná, práca skončená. „Je dokonané!“ Aký triumf!

Teraz ešte posledné vydýchnutie a o chvíľu si telo odpočinie v hrobe. Všimnite si: On sa nebojí smrti — ani slovom sa o nej nezmieni. Nerobí si starosti s tým, kam Ho pochovajú — niekde sa len nájde miestečko pre ubolené telo! Veď nik si nerobil starosť o to, kde sa Ježíš narodí — a miesto sa našlo — neskôršie nemal kam položiť hlavu a vždy niekde nocoval — niekde bude pre Neho i hrob. A veď tam i tak bude len chvíľku! Ale musel doŕho — a ako dobre pre nás, že v Ňom ležal! Lebo odvtedy nás hrob nedesí — odvtedy sa tej čiernej jamy nebojíme! Akoby, keď v nej ležal aj On?

A dal sa tam položiť vtedy, keď sa Mu pošťastilo vykonať všetko, k vôle čomu prišiel na tento svet. Križ bude stáť na veky ako jediná moc ku spaseniu. Božia moc! Len tí, ktorí túto moc pocítili na sebe, komu táto sila zalahla na srdce, a ktorí poznali, že je márne, zbytočné a smrtiace sa jej brániť, môžu zčiasťky pochopiť, čo znamenalo Ježišovo: „Je dokonané!“

Len tí, ktorí Mu dovoľujú konať na sebe Jeho spasiteľné dielo, vedia sa z tohoto slova, z tohoto triumfu radovať. A vedia zaň i ďakovať! Ako? — Tak, že sa mu dajú do rúk ako poddajná hlina, z ktorej by mohol zformovať taký charakter, takú postavu podľa svojho vlastného vzoru (obrazu), žeby i nad ním mohol raz zajasať: „Je dokonané!“

Dielo spásy ako celok bolo hotové a v Ježišom zvolaní bolo zjavenie! — ale každý jednotliviec musí pre toto hotové spasenie byť získaný zvlášť. Ej, a pri tom je tak málo Kristovho jasania! Tu sú skôr slzy, horké slzy! „Koľkokrát som chcel, ale — vy ste nechceli!“

Nie sme i my medzi tými, ktorí hatia Ježišovu radosť z nášho spasenia? On by tak rád i nad Tebou i nado mnou osobne zvolal: „*Je dokonané!*“ (Moje dielo pri ňom i pri nej je hotové!) Ale my mu zavierame ústa a nechávame Ho trpieť a trpieť a krváčať — a odkladáme: zajtra, pozajtra, o týždeň, na Veľkú noc sa obrátim, alebo sa Mu cele zasvätim. A život uteká a Pán nad nami smúti . . .

Kiež by sa nám dnes hlboko do srdca vrylo Jeho: „*Je dokonané!*“ Povedal to na to, aby na základe tohoto slova, na vykúpiteľskom diele Kristovom, rástol nový človek, zakorenený hlboko v ňom a pijúci silu k požehnanému životu z Jeho krvi. —

Píme z Dokonalého, ktorý dokonil dielo, aby sme mohli byť podľa vôle Božej i my dokonalí.

„*Vy tedy buďte dokonalí ako váš Otec, ktorý je v nebestach, je dokonalý.*“ (Mat. 5, 48.)

Dvojaký súd.

Lz. 1, 18—20.

Sporné — nevyriešené veci sa riešia s konečnou platnosťou pravotou — súdom. S nami to nie je v poriadku. Boh nás volá k súdu: „*Podte, pravotme sa!*“ Všetci mi postaviť sa musíme pred súdnu stolicu Kristovu. I ty. Ani jeden neunikneš. Dobre si to uvedom. S ničím. Snáď všetko na tebe ľudia nevidia. A čo vidia, neuznávaš, vyhováraš sa, ospravedlňuješ. Ale Boh ozať všetko vidí, jeho oči — plameň ohňa, neskryješ, nevyhovoriš sa! Pán ťa volá k súdu, podte, pravotme sa!

Jediná cesta, ako máš uniknúť poslednému súdu, je tá, keď sa necháš Slovu Božiemu už teraz tu súdiť. A keď sa priznáš. Keby sme sa vraj sami súdili, neboli by sme súdení Pánom, hovorí apoštol Pavel. Ak budeme vyznávať svoje hriechy, verný je Boh a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej neprávosti, svedčí Duch sv. zase skrze Jána apoštola. Ako vedel na seba vyznávať Dávid! (Ž. 38), ako vedel i za svoj národ vyznávať Daniel (9), Ezdráš (9).

Ale Pán Boh ťo tak berie, kto sa sám odsúdi, spravodlivo odsúdi, že je hoden za svoj stav, hriech, večné zahynutie, toho už Pán Boh nesúdi, berie to tak, ako keby už bol prešiel súdom, lebo vlastne už prešiel, keď sa nechal Slovu Božiemu a

Duchu svätému tu súdiť, nie je treba preňho ďalšieho súdu. Do-
stane milosť. Tu rozsudok smrti nechal na sebe Pán Ježiš pre-
viesť, dáva teraz človekovi milosť zadarmo. Súd sa nedá obísť.
Ty si odsúdený, Kristus nechal na sebe previesť rozsudok smrti.
— Odplata za hriech je smrť, ale zastihla v plnej horkosti tvoj-
ho nevinného zástupcu — Krista. On teraz smie plným právom
povedať: „Kto verí vo mňa — na súd nepríde.“ Prešiel už sú-
dom. Seba odsúdil na smrť, nežije už on, on je s Kristom ukri-
žovaný, staré „ja“ musí byť vierou držané na kríži — v smrti.
Žije už Kristus v ňom. „Nežijem už ja — ale žije vo mne Kri-
stus“, vyznáva s Pavlom. A Kristus bol raz súdený a odsúdený,
viac súdený nebude. Není viac nijakého odsúdenia tým, ktorí
sú v Kristu. (Rim. 8, 1.)

Ak by boli Vaše hriechy ako šarlát, budú biele ako sneh,
keby boli červené ako červiec (dvakrát farbený), budú ako vlna.
Aká krása! Kto by tu bol z nás, koho by to nerozradovalo?
Veď to potrebujeme všetci! Buď sme to už prijali, alebo len
máme prijať, ale bez hriechu není z nás ani jeden. Nenie sprá-
vodlivého ani jedného. Všetci sme zblúdili a jeden každý sme
sa obrátili na svoju cestu. Každý má starosť, čo s hriechom,
okrem tých, ktorí sa už nechali odsúdiť Slovu Božiemu a prija-
li milosť a ospravedlnenie v Kristu. Som presvedčený, že sme
ešte neprišli všetci pre ospravedlnenie v Kristu a neprijali sme
vierou milosť. A mnohí z tých, ktorí aj prišli, neprišli so všet-
kým, nenechali sme sa z hriechu dokonale obmyť. Vlečie sa tu
hriech za človekom ako tieň zlej — zákernej, smrteľnej nemoci.
Šíri mŕtvovný zápach! Starosť, čo s hriechom, nás jednako čaká
— i keď ju odháňame. A postihne nás a prikváči snád v našu
najsmutnejšiu chvíľu. Aké poslanie do našich uší!: Ak by boli
vaše hriechy ako šarlát, budú biele ako sneh, keby boli červené
ako červiec, budú ako vlna.

Aké požehnanie — aká radosť pre teba. Bude ti vrátené
prvotné rúcho nevinnosti a spravodlivosti — aké by si bol no-
sieval v raji. Tak ako keby si nikdy nič zlého nebol vykonal.
Tak dokonale ospravedľňuje krv Kristova. Mánotratným synom
a dcéram dáva prvotné rúcho, obuv na nohy, prsteň na ruku a
radosť domova s otcom. Tak musel Kristus trpieť a z mŕtvych
vstať na tretí deň a musí byť kázané v jeho mene pokánie a
odpustenie hriechov medzi všetkými národmi. (Luk. 24, 46—47.)
I tebe. Poď k Pánu Ježišovi!

JRj.

Nedela — deň Božích rozkoší.

I. Mojž. 2, 1—3. II. Mojž. 20, 8—11.

Bolaže to rozkoš odpočinutia, keď Pán Boh v siedmy deň
odpočinul — po stvorení. Po užitočnej práci býva blažený od-
počinok. „A Boh videl všetko, čo učinil a hľa, bolo veľmi dobré!“

Nuž, Božie šťastie je ozaj veľké. Boh je dokonale šťastný: „Nech sa raduje Hospodin vo svojich dielach. (Ž. 104, 31.) Tak praje prorok Pánu, a Pán to isté praje človeku uprostred všetkého shonu, ktorým človek prechádza, keď hovorí: Pamätaj na deň soboty, aby si ho svätil. Zažil i človek tie jeho rozkoše, keď mohol spievať: Lebo si ma, Hospodine, obveselil svojím dielom; plesat budem pre skutky tvojich rúk. Ž. 92, 5.

Všedný život si nakladie toľko povinností, že by si si to snáď ani s dobrým svedomím nedovolil — odpočinúť, ale Pán ti hovorí: Pamätaj! On, ktorý vymedzuje moru jeho medze, ktorých by neprekračovalo, vymedzuje medze i našim robotám a ustávaniam: „Až pôtud — a ne ďalej!“

Ak je Duch Svätý závdavkom nášho dedičstva — ako hovorí Pavel, tak je nedeľa závdavkom blaženej večnosti. Večnosť sa nazýva — odpočinutím — sobotou ľudu Božieho . . .

Nedeľa má byť rozkošou človeka Božieho, na ktorú sa teší už celý týždeň, tak ako dieťa, zametnané mimo domova, teší sa, že uvidí v nedeľu zas svoju matku, tak sa kresťan teší, že sa bude môcť zas dochuti venovať svojmu Bohu a jeho slovu — bez prekážky.

Pre nedeľu to teda platí vo zvýšenej miere: „A Kochaj sa v Hospodinovi, a dá ti žiadosť srdca.“ Nemá to teda byť deň škrupulózneho zákoníctva, v ktorom by človek trápil svoju dušu, ale deň milosti.

Pán nám to právo dal, nikto nemá práva okrádať nás o nedeľu, to je zákon od stvorenia sveta. Nedajme sa otročiť v nedeľu. Tak ako koráb zabezpečil Pán, že sám zavrel dvere, tak nedeľu zabezpečil zvláštnym prikázaním.

Ach, jak milý jest mi ten den!
nebot jest svátek Boží.
Bůh mi dává spočinout v něm
a radost ve mně množí.
Duch jeho utěšený
učí cestě spasení.

V nedeľu má Pán tú radosť (a cirkev Božia s ním), že je ctený nielen jednotlivcami, ako vo všedné dni, ale že sa síde jeho ľud sborove a radosť spoločná je vyššia — i spoločné modlitby majú zvláštne zaslúbenia.

Ktosi použil obraz, že i slniečko v nedeľu jasnejšie svieti ako v robotné dni. Základ toho obrazu je biblický, že v deň Hospodinov bude sedemnásobne viac svetla. Pán tu, pravda, myslí svoj zvláštny deň, ale keď to prevedieme na sborový život veriacich, je to tak, že každý kresťan je svetlom a keď sa síde viac a mnoho svetiel, tak je jasnejší deň.

Duchovné svetlo je v nedeľu viac než sedemnásobné tam, kde si kresťanský sbor dobre stojí.

Aký úžitok môžeme mať z nedele, ako si ju máme ušľachtile a utešene upraviť, tiež i prečo ju svätíme, to všetko nám majstrovsky rozobral Komenský vo svojej knihe Praxis Pietatis (Kap. XXI. a nasl.). Ak máš príležitosť, pohľadáj si to a zatúžiš urobiť si i vo svojich okolnostiach každý týždeň také nebeské odpočinutie a potešenie. Možno, že si to podľa svojej potreby budeš musieť zvlášť upraviť, ale urob to tak, aby si zakúšal v plnej miere požehnanie Božieho pokoja a aby si mohol aj pre seba a svoju rodinu nazvať nedeľu dňom Božích rozkoší. Pozri si Iz. 58, 13—14. JRj.

Letná nedeľa.

*Ticho, ticho na horách —
nesiaha sem zemský prach.
V ticho to sa ponorím,
večným šťastím zahorím.*

*Svätá Božia nedeľa
s nebies vlasti sletela . . .
Plesám, srdce spočívne
na hôr Božích výšine.*

*Jezu — Krása najdrahšia,
Tvoje srdce prináša
zas mŕ utešený mier
v sladkom slove: Poď a ver.*

— 7 —

POĎAKOVANIE.

Všetkým, ktorí pri náhlom, tragickom odchode našej milovanej dcéry

Margity Machajdíkovej

s nami cítili a usilovali sa našu bolesť zmierniť, srdečne ďakujeme.

Vďaka speváckemu sboru staroturanskému za precítené spevy, vďaka pánu farárovi Bibzovi za dobré slová, povedané nad rakvou — a zvláštna vďaka sestrám z Vieroslavy, ktoré našej drahej zosnulej preukázaly poslednú službu.

*Rodina
Manicova, Tisovec.*

Kútik mladých.

O priateľstve.

(Dokončenie.)

Priateľstvo je posvätené tým, že Pán Ježiš mal priateľov a i nás dokonca nazýva priateľmi. O Mojžišovi čítame, že k nemu hovorieval Hospodin tvárou v tvár, tak, ako hovorí človek so svojím priateľom. Boh sám sdeľoval svojmu priateľovi svoje myšlienky a zámery — neskrýval ich pred ním. Nášmu priateľstvu nikdy neosoží úzkostlivé mlčanie. Ak máš verného priateľa, povedz mu o tom, čo ti srdcom hýbe, neboj sa ho vziať i do najskrytejšieho kútika. Kto druhý je hodný tvojej dôvery, ak nie on?

Ale ani ty nesmieš svojho priateľa sklamať, keď ti dôveruje. V priateľstve je treba byť diskretným. Treba vedieť zachovať tajomstvo. Ak to, čo tebe priateľ sveril, o chvíľu vie celé tvoje okolie, nečakaj, že sa ti s niečím sverí i druhý raz. Skôr môžeš čakať, že priateľa stratíš.

Ak vyznávaš, že niekomu si priateľom, musíš byť spoľahlivý! Krásny príklad priateľstva vidíme v živote cára Alexandra. Ten mal priateľa, ktorý bol lekárom. Raz, keď bol Alexander po akejsi veľkej bitke veľmi vyčerpaný, poslal si pre tohto svojho priateľa a prosil, aby mu pripravil občerstvujúci nápoj. Alexander vypil pripravený nápoj, ktorý prijal z ruky tohto svojho priateľa a potom mu podal list. Bol to anonýmny (nepodpísaný) list, v ktorom bolo napísané: „Tvoj priateľ Ťa chce otráviť! Neprijímaj nič z jeho rúk!“ To nebolo gesto (veď by bolo mohlo Alexandra pripraviť o život) — bola to absolútna dôvera v priateľovu vernosť a spoľahlivosť. A — kto vie, či za tým nebola i táto myšlienka: „Nestojí za to, žiť, ak som sa vo svojom priateľovi sklamal!“

Príslovie nám hovorí, že „všelikého času miluje, ktož jest priateľom.“ A práve ťažké časy, bolesti, chudoba, nemoce, prenasledovania sú najkrajšou príležitosťou k dokázaniu priateľstva. Karol Havlíček kedysi napísal:

„V nouzi ti dá radu
každý „dobrý přítel“,
ale — málokterý
dá ti mouky pytel.“

Pravda, neide vždy o „vrece múky“, t. j. o hmotnú pomoc — hoci často práve pri nej sa priateľstvo rozbije — ale ide o vedomie, že je tu človek, ktorý sa odo mňa neodvráti v nešťastí, ale je hotový podať mi pomocnú ruku, povedať dobré slovo, zastat sa ma, rozumieť mojim slzám — skrátka niekto, o koho sa možno oprieť a komu možno byť oporou.

Hľadám by sa ani namalo rozlišovať: dobrý priateľ, najlepší priateľ, atď., ale malo by jednoducho stačiť: priateľ. Ak už volit prívlastok, tedy: *pravý*, totiž, priateľ v pravom slova smysle. Ten, ktorý vie vo svojej láske ísť až tam, čo Ježiš nazýva najväčším milovaním. „Většího milování nad to žádný nemá, než aby duši svou položil za přátely své.“ (Ján 15, 13.)

Nie je vyššieho vzťahu medzi ľuďmi ako priateľstvo. Niekedy chýba i medzi ľuďmi, ktorí si ináč v živote stoja najbližšie. Nie je vždy priateľstvo medzi manželmi, ani medzi otcom a synom, matkou a dcérou. Medzi súrodencami tiež nebýva priateľstvo pravidlom! Škoda! Ale ak ti je tvoj brat i priateľom, máš cenný dar! Inak však nezabúdajme na motto týchto našich úvah, v ktorom je napísané, že „přítel bývá vlastnější, než bratr.“

Priateľstvo je najkrajšie a najpožehnannejšie, ak ste traja: Pán Ježiš, tvoj priateľ a ty.

Pošta.

Drahí bratia a sestry v Pánu Ježišovi!

Niekedy prežívame pusté horúce dni, také prázdne, že nám pripadajú byť márne. Inokedy sú zase naše dni nabité udalosťami, prácou, bolesťami a stratami, že nevieme, ako to všetko zdolať. A oboje je od Hospodina, lebo veď v Jeho rukách sú naše časy, zlé i dobré, ťažké i príjemné, bolestné i radostné, prázdne i plné. V tých prázdnych zbierame silu pre tie preplnené. A veru, veď ony i tie prázdne nie sú také prázdne, ako sa zdajú byť — lebo aká prázdnota tam, kde je plno Božích sľubov a záruk?

Odvtedy, čo som Vám písala posledný list, prežívaly sme u nás takéto preplnené dni, a beda by nám bolo bývalo, keby nás náš Pán pre ne už prv nebol vnútorne pripravil. Opisovať Vám dopodrobna všetky udalosti dvoch minulých mesiacov, bolo by nemožné, preto spomeniem len

niečo z toho najdôležitejšieho, a budú to len nemoci a smrť.

Najprv sme sa dozvedeli o ťažkej nemoci našej milej sestry Evky Šimkovej, ktorá bola v Pelhřimove operovaná a ktorú len modlitby a dobrá opatera vrátili životu. Vďaka Pánovi, sestra Evka je dnes už natoľko zdravá, že koná nielen svoju prácu, ale zastupuje aj tých, ktorí sa potrebujú na dovolenke posilniť k plneniu svojich povinností.

Ale sestru Emilku Betincovú máme v sanatóriu v Jevíčku na Morave. I ona cítila blízkosť anjela, ktorý povoláva pred Boží trón, ale Pán ešte nepovedal dosť a pretože ju pozdvihol natoľko, že bude môcť byť čoskoro z liečenia prepustená, veríme, že ešte i pre ňu má prácu, v ktorej si ju chce upotrebiť na požehnanie tým, medzi ktorých ju postavil. Prosme za obe naše sestry i naďalej, aby boli silné

na duchu i na tele a mohli stáť ako pevné slupy tam, kde ich je treba na miernenie ľudskej biedy a na vnášanie Ježiša do tmy života.

Vo svojom poslednom liste vo Večerníci — v decembri 1936 — napísala — Vám sestra Kristína Royová o odchode jedného z mladoženichov, ktorých obrázky mala zavesené na verande v našom starobínci; a ja dnes idem písať o tragickom odchode mladej manželky a mamičky, ktorej obrázok bol na tejto verande zavesený posledný a ktorá bola švagrinou oného mladoženicha. Bolo to sestra *Margita Machajdiková*, rodená *Manicová*, z Tisovca, netera našej sestry Margity. Starostlivá, aby mala všetko, čo ho treba na privítanie nového človeka na tento svet, sišla ráno s kopaníc na Turú nakupovať a — už sa domov nevrátila. Po navštevovala známych, posedela si s našimi milými Knoblochovými, u sestry Matějckovej skoro dve hodiny vyprávala, najväčšmi o tom, ako sa majú so svojim mužom radi, ako sú šťastní nad svojim štvorročným synáčkom Vladkom — vypočula túžby sestry Matějckovej po nebi a keď sa večer, aby nemusela ísť v takej horúčave, vracala domov, prešiel ju pri prechádzaní koľajníc vlak — malý kúsok za naším starobíncom. Ťažko písať, ako nás to všetkých zronilo a aká rana to bola mladému manželovi i milujúcim rodičom... Malý Vladko stále ešte čaká, kedy sa mamička z tej Turej vráti — a kto by mal toľko opovážlivosti povedať mu, že sa mu už nikdy nevráti, že ju uvidí až vtedy, ak — nasledujúc jej viery — za-

stane vedľa nej raz v nebesiach...? Cesty Hospodinove sú naozaj nevyspytateľné! Keby sme nevedeli, že ani toto hrozné nešťastie sa nestalo bez Jeho dopustenia, ako by sme sa chceli pýtať také krvavé: Prečo? Prečo? — Treba nám však všetkým položiť ústa do prachu a vyznávať iba jedno: Že milujúcim Boha všetky veci napomáhajú k dobrému, všetky — i takéto tajomné a ťažké a bolestné. Čo, ak takýto náhly odchod mladej, šesťadväťročnej duše má niekym otriast, aby sa spamätal a nezhynul na večné veky? — O našej sestre Machajdikovej vieme, že išla do života, lebo milovala svojho Spasiteľa a mnohým bola na požehnanie i svojim svedectvom i svojím životom, preto, i keď sa chvejeme, myslieť na jej odchod, predsa len sa nemúsime o ňu báť. — Ale čo Ty, ktorý si nemôžeš z tej duše zaspievať:

Po života bojoch, biede, úzkosti
uvidíme Kráľa raz,
kde niet rozlúčenia, v ríši radosti,
uvidíme Kráľa raz! —?

Čo, ak Tebe Ježiš Kráľom neni?

O odchode našej sestry Matějckovej som Vám písala v osobitnom článku a o tom ostatnom, čo nás bolí a stláča a teší a povznáša, musím písať zase druhý raz. Len ešte toľko, že ma práve pred pol hodinkou, keď som mala rozpísaný tento list, prišla navštíviť naša sestra Mariška Kýšková, ktorá pracuje v diakonii vo Viedni, ale po dlhšej chorobe prišla sa na Slovensko zotaviť. Podľa stanov jej materského domova má, vraj, slúžiť ešte dva roky. Nemyslím, že by natoľko ešte vládala, preto som jej po-

vedala, ak by ju sily začaly opúšťať, aby prišla domov. Domov, domov — aké čarovné slovo, akou túžbou sa zvlíňa srdce človeka pri jeho zvuku! A predsa:

Nie, nie, nie, nie, není to zem!
Tam je domov duše, kde večný je deň!

Tam by malo smerovať všetko
naše usilovanie, lebo Ten, ktorý

nás miluje, ako nás nikdy nikto na tejto zemi milovať nebude, Pán Ježiš, nás tam predišiel. Nevieme, kedy si nás tam zavolá, preto: „Každého času at jest roucho tvé bílé, a oleje na hlavě tvé necht není nedostatku.“

Vrelo si Vás pozdravuje Vaša sestra
Mária Rafajová.

Belšie, ako sneh
belšie, ako sneh,
ó, zmy ma dnes v krvi
belšie, ako sneh...

OCHOTNÉHO DARCU MILUJE BOH.

Spolok „Vieroslava“ s vďakou kvituje milodary, prišlé do 22. VIII. 1942.

M. Adámková Ks 450.—, A. Slovákova 180.—, K. Pilátová 80.—, B. Kostlán 150.—, E. Ježová 35.—, L. Svobodová 100.—, A. Petrová 100.—, P. Špaček 50.—, N. N. 200.—, A. Sajdllová 100.—, L. Čiháková 20.—, M. Kosinová 50.—, Bratislava: P. Mixa 100.—, J. Schvarz 100.—, s. Perklová 50.—, Cinobaňa: bratstvo M. K. 35.—, Červenica: r. Gazdačková 500.—, Kremnica: B. Slámková 300.—, Kysač: M. Roháčková 150.—, Kráľovec: N. N. 50.—, Košariská: N. N. 20.—, Kozárovce: r. Mačicová 100.—, Lipt. Šitavica: sestry J. a Z. 100.—, Lubina: s. Sláviková 30.—, Lub. kopanice: r. Rojková miesto venca M. Machajdíkovej 50.— a 20.—, Mor. Lieskové: N. N. 10.—, Miškech Dedina: N. N. 100.—, Novohrad: sestry 260.—, Nové Mesto n/V.: N. N. 20.—, Ozdín: G. Medla 200.—, Pezinok: r. Bullová miesto venca manželovi a otcovi 100.—, Podhradie: br. Tulis 20.—, Revúca: p. Lenková 50.—, Stará Turá: M. Potfaj 50.—, O. Pleško 90.—, pi. Lichárdusová 20.—, br. Podhradský 10.—, r.

Ratajová 100.—, Sklabina: N. N. 300.—, Slov. Lupča: pi. Fabríciusová 20.—, Šintava: J. Begaň 100.—, Štós: V. Urbančíková 100.—, Štub. Teplice: M. Nemec 100.—, Trebejov: N. N. 100.—, zo svadby br. Cibuláka 68'70, s. Rybáriková st. 100.—, Tisovec: L. Augusta 300.—, na uctenie pamiatky svojej dcéry Margity Machajdíkovej rod. Manicova 100.—, Vážec: Z. Petrušková 100.—.

Členské príspevky poslali: Bratislava: B. Rozenbergerová 100.—, Nové Mesto n/V.: s. Pauzarová 20.—, Stará Turá: B. Chorvátová 60.—.

Na Domov bielych hláv: Lipt. Sv. Mikuláš: Št. Kresák 50.—, Pezinok: s. Bullová 200.—, Rimavica: J. Dominyk 20.—, Stará Turá: s. Lysá 50.—, k ucteniu pamiatky ses. Heleny Matějkovej: Mária Rafajová 200.— a B. Chorvátová 50.—.

Na miestu: Bzince: E. Bratancová 20.—, Lub. kopanice: r. Rojková 10.—, Stabiná: N. N. 50.—, Stará Turá: N. N. 20.—.

Srdečne ďakujeme i za milodary v naturáliách!!

Večernicu vydáva spolok „Vieroslava“ na Starej Turej. — Zodpovedná redaktorka Mária Rafajová. — Spolupracovníčka Božena Jehličková, Praha-Strašnice. — Predplatok 10 Ks ročne, pre Ameriku 18 Ks. Jednotlivé číslo 2 Ks. — Tlačou knihtlačiarne Daniela Pažického na Myjave. — Novinová sadzba povolená Riaditeľstvom pošty a telegrafov v Bratislave č. 54.669-III. a 37 zo dňa 28. V. 1937. Dohľadací pošt. úrad Stará Turá.